

השתתפות באירועי אלימות בכתה - סדנת סימולציות לעידוד שיחה פתוחה על הנושא שיעור חינוך לחט"ב

25-35
משתתפים

מטרת הפעילות: ליצור שיתוף בחוויות מורכבות בכתה כבסיס לשיחה ולברור שאלות חינוכיות הקשורות להשתתפות באירועי אלימות בכיתה.

סימולציות ומשחקי תפקידים בכתה - על המתודה

לסימולציות ומשחקי תפקידים יש שני יתרונות הפוכים ומשלימים:

- מאפשרים **לקרב** את כל הכתה לתוך הסיטואציה ולאפשר לכל תלמיד ותלמידה להזדהות עם התנהגויות שונות שמתאפיינות בסיטואציה.
 - מאפשרים **להרחיק עדות** ובכך לסייע לדבר על דברים מורכבים שקורים בכתה בדרך יותר פשוטה. ניתן להמחזי את הסיטואציות המובאות כאן כפשוטן וכן להמשיך ולפתח את הסיטואציה לכיוונים הרלוונטיים יותר למתרחש בכתה.
- מומלץ לתת לכל משתתף דף עם עיקרי התפקיד שלו על מנת שיוכל לחזור ולמקד את עצמו במשחק ע"פ הצורך.
- לכל סימולציה מחובר עיבוד רגשי חינוכי המסייע להכליל את התופעה המתוארת בסימולציה ומאפשר לדון עליה ב"כאן ועכשיו" של הקבוצה / כתה.

מבנה הסימולציה:

ראשית ניתן תיאור תמציתי של האירוע. בהמשך מספר שאלות פתוחות המאפשרות למשתתפים לעצב את האירוע על פי הבנתם. ההמחזה מתרחשת למעשה מתוך שאלות אלה, והעיבוד לאחר ההמחזה יברר את התשובות של המשתתפים לשאלות, כפי שבחרו להציג.

האירועים בנויים כחלק מרצף של "סיפור" שנפרש על פני כמה ימים, אך אפשר גם לשחק אותם, או את חלקם כסיטואציות עצמאיות ונפרדות.

אירוע ראשון | 5 דקות

מסדרון בית הספר. דנה וגלי עומדות ומפטטות שעונות על הקיר. אמיר עובר ומושך לדנה בצמה. לא ממש כואב אבל קצת יותר ממה שהיא מוכנה לקבל. למחרת דנה וגלי יושבות בחצר ואמיר מכוון את הכדור לראשה של דנה. דנה בוכה. חברותיה של דנה אומרות לו שיפסיק ואם לא הן יגידו אותו למורה. הוא מגיב כלפיהן באיום. הן מפחדות.

- כיצד הן מביעות אחת באזני חברתה את הפחד?
- מה הן מציעות אחת לשנייה לעשות בסיטואציה הזו?

אירוע שני | 7 דקות

שבוע אחרי. דנה משוחחת עם חברתה גלי שיחת נפש. היא מבקשת מגלי שתעזור לה להפסק את ההצקות של אמיר.

- מה מבקשת דנה (הנפגעת) מגלי חברתה?
- מה גלי מוכנה לעשות ולמה היא מסרבת?
- על מה הסכימו וכיצד יממשו החלטה זו?

אירוע שלישי | 7 דקות

גלי לא היתה מוכנה לדווח על הנער הפוגע אמיר. היא אומרת לחברתה דנה שהיא חוששת שאם היא תלשין, אמיר יתחיל להציק גם לה. דנה לוקחת את זה מאוד קשה ומבטאת את תחושותיה באזני גלי שהחליטה לעמוד מן הצד.

- על מה כועסת דנה?
- מה היא מרגישה?
- מה היא מתכוונת לעשות במצב הזה?
- מה היא צריכה ועד כמה רחוק היא מוכנה ללכת?

אירוע רביעי | 10 דקות

מיד לאחר מכן.

דנה כועסת מאוד על חברתה גלי, היא מרגישה בודדה ומושפלת. קשה לה לשאת את ההצקות המתמשכות ואת חוסר האונים שהיא מרגישה. איך יכול להיות שכל חברותיה נטשו אותה... היא מחליטה לברוח לביתה ולא לחזור לכיתה האכזרית הזאת.

גלי ניסתה להתקשר לדנה ולראות מה שלומה, אך דנה לא ענתה לה. גלי דואגת ומשתפת את חברותיה בדאגה לדנה.

- האם הולכים לדבר עם המורה? מה אומרים לה? מה לא אומרים לה?
- האם הולכים להחזיר מכות לנער הפוגע? מה המשמעות של זה?
- ממה צריך להיזהר? מה זה אומר עליכן?
- האם הולכים לדבר עם החבר'ה ומחליטים לטפל בנער הפוגע בעצמכם? מה המשמעות של זה?

איבוד הפעילות | 10-15 דקות

זו היתה פעילות מתגלגלת בה בכל פעם הנושא הפך להיות יותר ויותר מורכב. התפקיד החברתי של כל אחד מהנערים והנערות הלך ונעשה יותר מובהק.

- האם היתה תנועה, במובן של שינוי בהתנהגות של כל אחד מהמשתתפים?
- באיזה תפקידים חברתיים היה שינוי ואילו נשארו ללא שינוי?
- האם מישהו מהמשתתפים היה העומד מן הצד?
- איך אפשר לאפיין את העומד מן הצד?
- מה המחירים של עמידה מהצד?
- מה משמעות האתגר של לזוז מהמצב של עמידה מהצד?
- איך ניתן לעשות את השינוי בתפקיד?